

Ze zápisníku tělocvikáře Petra Hlaváčka

Díky vyučujícím tělesné výchovy se naše škola účastní mnoha sportovních klání. Některé má za sebou, jiné ji ještě čekají.

Ve florbalovém turnaji škol starších žáků se náš výběr umístil na 5. místě z 11 účastníků. Protože se družstvo usilovně připravovalo pod vedením Petra Hlaváčka na hodinách TV i na ranním kroužku, očekávali medaili. „Konkurence však byla vysoká. Naši kluci podávali pěkné výkony, takže výsledek lze opravdu hodnotit kladně a s pochvalou,“ shrnul pan učitel Petr Hlaváček.

Chlapci z 2. - 5. tříd se ve dvou skupinách zúčastnili fotbalového turnaje škol McDonald's cup. Mladší hráli ve Velkých Hamrech a starší na ZŠ Pasiřská. „Hoši ukázali, že fotbal hraji rádi, dost toho už s míčem umí, ale do finále se jim postoupit nepodařilo,“ pochválil p. uč. Hlaváček.

Dana Salabová, která malé fotbalisty vedla, byla spokojená především s těmi staršími.

„Výborných výsledků dosáhli dívky a chlapci v atletickém Poháru rozhlasu. Naši atleti předvedli snahy a bojovné výkony ve všech dis-

ciplinách (60 m, vytrvalostní běh, hod míčkem, vrh koulí, dálka, výška a štafeta). V celkových součtech si dokonce chlapci 6. - 7. tříd vítězstvím vybojovali postup do krajského finále v Turnově. Ostatní družstva skončila na medailových pozicích a starší dívky těsně za nimi,“ nešetřil chválou směrem k našim atletům Petr Hlaváček. (Přesné výsledky najdou zájemci na sportovní nástěnce)

Mnohá sportovní utkání se teprve budou konat. Družstva školy od 4. do 9. tříd se pod vedením učitelů – trenérů (Hlaváčková, Salabová, Vaničková, Chytka a Hlaváček) připravují na další okresní soutěže škol. „Bude to přehazovaná, vybíjená, atletický trojboj, basketbal a volejbal. Navíc bude naše škola pořádat v Městské hale v Jablonci krajská kola ve vybíjené a volejbalu,“ vyjmenoval nejbližší sportovní plány Petr Hlaváček.

Školní expres: Vydává ZŠ Liberecká. www.zsliberecka.cz; 17. ročník. Vychází čtvrtletně. **Redakční rada:** 8. B - Klára Podoubská, Nikola Dědková, Antonín Ondřej; 8. C - Ondřej Slavětinský, Natálie Zejkan; 9. B - Vojtěch Kysela; 6. A - Natálie Anna Fuková, Štěpánka Balatková; 6. C - Nikolína Nikolaeva Stoichkova. **Odpovědný redaktor:** Petra Endlerová. **Grafika:** Jiří Endler. **Tisk:** Martin Pařízek.

Jak jsme uklízeli Jablonec

Štěpánka Balatková (6. A)

Poslední dubnový týden, ve dnech 26. 4. a 28. 4., se naše škola zapojila do akce „Uklidíme Česko“. Lokality, které jsme zbavili odpadků, byly čtyři. Kromě areálu školy jsme se, rozdělení po třídách, vydali buď za přehradu ve Mšeně směrem na Jindřichov, nebo na Prosečský hřeben, či Srnčí důl. Uklízet se začalo ráno a věnovali jsme tomu celé dopoledne.

Naše třída uklízela ve Mšeně. Pytle s odpadky jsme nechali na určeném místě. Pak jsme se vydali na Jindřichov. Dohromady jsme ušli cca 13 km. Počasí nám

přálo a myslím, že si to všichni užili.

Opravdu hodně práce měly třídy, které se vydaly do Srnčího dolu. Jedno z krásných míst Jablonce, kdysi perla mezi sportovišti v přírodě (tzv. Areál zdraví), si totiž někteří pletou se skládkou, kde se dá celkem nepozorovaně odhodit nepotřebné. A tak jsme odklízeli nejen „běžné“ odpadky, ale třeba rozbité kufrы nebo jsme na hromadu dovalili staré pneumatiky, přičemž jsme některé dolovali z potoka, kam se skutálely ze stráně. „Baví nás to, klidně bychom šli ještě jednou, třeba dopoledne, nejen místo školy, je to smysluplný,“ komentovali svou práci někteří žáci z 8. B.

Silný zážitek z dramatu Bílá nemoc

Ondřej Slavětínský (8. C)

Světlem se šíří strach a neznámá nemoc... nikoli, toto není další článek o Covidu 19. Na mysli mám významnou divadelní hru Bílá nemoc od Karla Čapka. V tomto známém literárním díle se světem šíří tzv. Bílá nemoc a navíc ještě k tomu všemu hrozí válka.

A právě na toto drama se vydaly 26. dubna do Městského divadla v Jablonci 8. a 9. ročníky. Představení ztvárnil pražský divadelní soubor Divadlo různých jmen.

Herecké výkony byly naprosto vynikající. Skvělou práci však neodváželi jenom herci, ale i ostatní členové divadelního souboru.

Například výběr kulís. Nebylo zapotřebí žádné zbytečně velkolepé výpravy, ale stačily pouze kovové mříže, které ztvárnily nejen zdi

a místnosti, ale také zfanatizovaný dav nebo strach.

V naší třídě 8. C jsme se shodli, že naprosto jedinečný a excelentní výkon podal herec v roli Maršála. Mar-

šál je předobrazem Adolfa Hitlera. Drama vzniklo na konci třicátých let dvacátého století a mělo varovat před hrozbou silícího nacismu a následky tohoto režimu.

Třída 9. B si prohlédla divadlo i zákulisí

Klára Podoubská (8. B)

Kdo by nechtěl nahlédnout do zákulisí jabloneckého divadla? Snad všichni...

Třídě 9. B se to poštěstilo. Ve středu 11. května vyrazila do divadla, ale nebyla to klasická návštěva s představením, na což jsme zvyklí. Místo usazení do polstro-

vaných křesel v hledišti čekala na devátáky prohlídka zákulisí. Vyzkoušeli si rovněž, jaké to je stát na jevišti. Nahlédli i do osvětlovací kabiny, kde jim osvětlovač vysvětlil náplň své práce. Seznámili se i s prací zvukaře či jevištního technika.

Viděli, jak je divadlo zabezpečené, včetně železné opony.

Poděkování za nezištnou pomoc

Natálie Zejkan (8. C)

Na konci dubna poděkovalo vedení školy těm, kteří pomáhali s adaptační skupinou ukrajinských dětí na naší škole (viz článek Noví žáci z Ukrajiny). Nyní se již tyto děti učí s námi společně ve třídách. Fungování v adaptační skupině jim pomohlo nejen poznat naši školu, zvyklosti, systém, ale také učinit první kroky k překonání jazykové bariéry. U těch mladších dětí pak také seznámení s latinkou, tedy naším písmem, které se liší od jejich azbuky.

Fungování adaptační skupiny bylo nemožné, kdyby nepomohly paní učitelky v důchodu. Za jejich ochotu jim byly předány dárky a moc je potěšily i vzkazy od dětí.

Tip na výlet aneb Ještěd jinak

Antonín Ondřej (8. B)

Dnešní tip na výlet bude směřovat k dominantě Liberce, a to na Ještěd, horu sopečného původu. Bohužel, lanovkou se již nesvezeme kvůli nedávné tragické havárii lanovky.

Nejdříve se musíme ale do Liberce dostat. Máme spoustu možností, já osobně doporučuji jet nejdříve náhradní autobusovou linkou X11. Ve Vratslavicích nad Nisou (Výhybna) přestoupíme na tramvaj a pojedeme do Liberce na zastávku Fügnerova, nebo na Rybníček. Odtud pak tramvajovou linku 3 do Horního Hanychova. Zde cesta začíná po modré. Nejdříve po silnici, pak stoupáme lesem, po cestě míjíme místo, kterým prochází 15. poledník a pak Dvořákův kříž. Stále se držíme modré. Nastane prudké stoupání a najednou cestu přeruší silnice, zde už se nacházíme nad Výpřeží, ve

vrcholových partiích hory Ještěd, u Vířivých kamenů. Máme na výběr - můžeme jít po silnici, pod lanovkou, přes Ještědku na samotný vrchol, kde se nachází vysílač. Nebo můžeme jít stále po modré na rozcestí nad Výpřeží, kde se spojíme s červenou a dojdeme též na vrchol Ještědu.

Když se dostatečně rozhlédneme,

občerstvíme a jsme pevně rozhodnutí vrchol opustit, musíme se vrátit kousek dolů na Ještědku. Pak pokračujeme opět po modré kolem telekomunikační věže. Nejdříve spatříme první lanovku na Černý vrch a o kus dále lanovou dráhu Skalka, která možná bude i v provozu. Jestli vás bude už výlet trápit, můžete se svést dolů do Hanychova a jet domů. Věřím ale, že to zvládnete a dojdete přes Pláně pod Ještědem přes hřeben kolem Šámalovy chaty, přes rozhlednu Rašovku na Javorník ke kaplička a po sjezdovce podél bobové dráhy dolů, kde spatříme vyřazenou pražskou tramvaj T6A5. Následně po zelené trase dojdeme na vlakové nádraží, kde můžeme jet do Liberce a pak do Jablonce, nebo na druhou stranu do Rychnova a linkou č. 101 též do Jablonce.

Nová tvář ve školní jídelně: tentokrát muž

Klára Podoubská (8. B)

Většina z nás navštěvuje školní jídelnu každý den a denně se zde také setkáváme s paními kuchařkami, které nám oběd připravují a podávají. Od pololetí k nám do školy přibyl další člen kuchařského týmu. Tentokrát je to muž - pan kuchař. Na nás na všechny je velmi milý a také usměvavý. Doufáme, že se mu u nás v jídelně líbí. Nejen, že je velmi laskavý, ale dokonce nám v krátké chvilce pauzy o sobě popovídal.

Co se vám nejvíce líbí na naší školní jídelně?

Moc se mi tady líbí dobrý kolektiv, to totiž nebývá vždy k vidění.

Kde jste pracoval před tím, než jste nastoupil k nám do jídelny?

Přišel jsem z jiné školní jídelny, takže to zde není moje první zkušenost.

Máte nějaké srovnání, co se tůče naší jídelny a té předešlé?

Přijde mi, že je to zde mnohem lépe naplánované a organizované.

Co vás přivedlo k povolání kuchaře a táhla vás kuchyně už od útlého věku?

Rád jsem vařil a pekl už jako malý kluk, ale také jsem se tenkrát asi zalekl přijímaček, a proto šel raději na kuchaře. Rád bych proto vzkázal všem, které to teprve čeká, ať se

nebojí a jdou si za tím, co chtějí v budoucnu dělat.

Jaké je vaše nejoblíbenější jídlo?

Já mám rád spíše restaurační stravu. Taková jídla, která si běžně neuvaříte, například vepřovou panenku, nejrůznější saláty a hranolky.

Jaké jídlo naopak rád nemáte?

Dalo by se říci, že jím všechno, ale co všeobecně moc nemusím, jsou luštěniny.

Které jídlo nejraději vaříte?

Nejraději asi takovou tu českou klasiku jako rajskou omáčku, svíčkovou, ale i zapečená jídla.

Moc děkujeme za rozhovor. Doufáme, že se vám u nás bude i nadále líbit a přejeme spoustu kuchařských úspěchů a žádné nezdary.

Učili jsme se zvládat stresové stavy

Nikola Dědková (8. B)

Je předposlední březnový den a my, osmáci, čekáme na terase netrpěliví, kdo nás navštíví tentokrát. Čeká nás přednáška o stresu, obavách a jak se jich zbavit. Přichází lektorka, paní Blažková.

Ukazuje se, že všichni jsme se někdy ocitli ve stresové situaci. Lektorka nám ukazuje, jak se stresem pracovat a vysvětluje několik triků.

Jsme rozděleni na dvě části, kluci mají svou část hodiny a holky také. Podle vědeckých výzkumů je prů

opravdu dokázáno, že obě pohlaví mají jiný druh stresu. V něčem se ale samozřejmě shodují - škola, známky, rodinné problémy a kdo ví, pro někoho je třeba obtížné vystoupit před třídou nebo na nějakém veřejném vystoupení. Je to přitom jen zlomek důvodů, kterými se obvykle stresujeme. V rámci přednášky si povídáme o pocitech a stresových momentech, jak se každý z nás cítí např. při zkoušení či prezentování různých projektů.

Nakonec jsme se dověděli i o pozitivním přínosu stresu, který nás může v některých momentech posílit a mobilizovat naše síly a schopnosti.

Minirozhovor: Lucie Dvořáková

Mezi nové učitele, kteří tento školní rok učí na naší škole, patří i paní učitelka Lucie Dvořáková. Zeptali jsme se jí na několik otázek:

Co se vám na naší škole líbí nejvíce?

Nejvíce se mi líbí přátelská atmosféra mezi kolegy (učiteli), všichni

jsou moc nápomocní a ve všem umí poradit.

Je v něčem podle vás naše škola výjimečná? V čem?

Moc jiných velkých škol neznám, ale myslím, že má škola neobvykle rozlehlý areál a krásně zařízené

dílny, včetně té keramické. To jsem nikde jinde neviděla.

Je něco, co vás na naší škole překvapilo?

Překvapilo mě, kolik lidí se může vejít do jedné školy. :) A jak skvělá je tu knihovna, to mě přímo ohromilo.

Tým ze 6. A ve finále ZOORiskuj

Natálie Fuková (6. A)

ZOORiskuj je každoroční přírodopisná soutěž, která se koná v Lidových sadech a organizuje ji Zoo Liberec. Z jedné školy se může přihlásit pět tříčlenných týmů. Každá škola má před začátkem soutěže možnost využít prohlídky v samotné zoo.

Soutěž se konala ve velké místnosti s mnoha stoly a velkým plátnem. Na stolech se nacházela malá mistička s kašičkou uvnitř, kterou jsme museli ochutnat, abychom zjistili odpověď na jednu z otázek. Test začal o chvíli později. Na interaktivní tabuli jsme viděli, kolik času nám zbývá.

Z naší školy se přihlásily čtyři týmy, z nichž do finále postoupil jen jeden. Finále se odehrálo 27. dubna ve velké aule Technické univerzity v Liberci. Do finálového kola se kromě naší školy dostaly: ZŠ Vrchlického, ZŠ Lesní (obě z Liberce), ZŠ Studenec z okresu Semily, tři týmy ze školy Doctrina - Podještědské gymnázium a ZŠ Partyzánská z České Lípy. Tohle kolo už bylo o něco víc podobnější televizní soutěži Riskuj. Okruhy otázek tvořily např. zvířata ze zoo, areál zoo, projekty a kampaně, česká příroda, zoo všemi smysly, veterinární a chovatelské pomůcky a potrava zvířat. Hrál se osm kol.

Když tedy nastal den D, vypravila

se celá třída 6. A podpořit své spolužačky, a to i s pomocí transparentů, které si předtím připravili. Podle našich finalistek bylo téma Zoo všemi smysly nejzajímavější. „Měly jsme mimo jiné za úkol dát do mísy tolik jablek, aby dohromady vážila dvě kila. Našemu týmu se to povedlo nejpřesněji, a tak jsme si mohly jablka odnést a obdarovat naši třídu, která nám přijela fandit,“ pochlubily se úspěšné mladé přírodovědkyně.

Nakonec vyhrála ZŠ Vrchlického z Liberce. „Tým z naší školy ve složení Bára Grolmusová, Alžběta Foglová a Natálie Anna Fuková se umístil jako pátý a zaslouží si velikánskou pochvalu,“ nešetřila slovy chvály paní učitelka Karolína Smetanová.

Obdivovali jsme krásu volného letu dravců

V úterý 17. května absolvovala celá naše škola výukový program o dravcích i s letovými ukázkami. Kromě výkladu, praktických ukázek a vědomostních soutěží o ceny jsme si mohli zblízka prohlédnout orly, luňáky, poštolky, supa mrchožravého i supu kapucína, sokoly, několik druhů sov, rorhy, ostříže a také trochu komické karanče.

Vedle krásy volného letu ptáků jsme obdivovali i jejich lovecké schopnosti a rychlost, když lovili věrnou maketu své přirozené kořisti.

Noví žáci z Ukrajiny u nás ve škole

Natálie Zejkan (8. C)

V naší škole už od 15. března začala fungovat adaptační skupina pro ukrajinské děti. Skupinu tvořilo 21 dětí. Cílem byla jejich socializace v Česku a na naší škole. Ve skupině si děti hledaly nové kamarády, hrály si, vyráběly a učily se.

Skupina fungovala díky ochotě a pomoci našich učitelů. Do oběda měly děti zázemí v družině, kde se o ně staraly a vzdělávaly paní učitelky, které na naší škole dlouhá léta učily a nyní jsou v důchodu. V tuto dobu jim asistovaly a pomáhaly s překladem dvě paní učitelky z Ukrajiny. Po obědě je vystřídal většinou dvojice učitelů, kteří ten den již neměli odpolední výuku a svůj volný čas ukrajinským dětem věnovali. Jazykovou bariéru v té době pomáhali zvládnout kmenoví žáci naší školy pocházející z Ukrajiny.

Díky všem se děti učily česky.

Také dostaly různé dárky. Například oblečení, penál plný pastelek, sváčiny a sešity. Ve skupině byly děti ve věku 6 - 16 let. I přes velký věkový rozdíl mezi některými dětmi se mezi sebou bavily a navzájem si pomáhaly.

Po nějaké době se děti ze skupiny rozdělily mezi nás do tříd. Teď

jsou to naši noví spolužáci, kteří se s námi učí. Byli rozděleni do třídy o rok nižší, než v které by měli být.

K dnešnímu dni máme 22 nových spolužáků z Ukrajiny. Někteří tu jsou pouze dočasně, než se situace uklidní. Někteří tu s námi chtějí být i nadále. Všem ale přejeme, ať se jim na naší škole líbí.

Ocitli se v nové škole a jiné zemi...

Natálie Zejkan (8. C)

Asi jsme všichni zaznamenali, že k nám do tříd přišli noví studenti z Ukrajiny. Jsou to naši noví spolužáci. Někteří z nich chodili nejprve do adaptační skupiny, z které poté přestoupili do tříd. Někteří přijeli před několika dny a do tříd přešli okamžitě. Rozhodla jsem se našich dvou spolužaček zeptat na několik otázek ohledně jejich pobytu v Česku. Odpovědi byly velmi odlišné, což dokazuje, jak každá z dívek vnímá realitu jinak.

Co se vám v Česku líbí?

Jevhenija Korlat (9. C): Nejvíce se mi líbí ti lidé, jak jsou přátelští a starostliví.

Myroslava Jantolík (7. B): Jsou tu moc dobré jogurty.

Jaké byly vaše koníčky na Ukrajině? Můžete se jim věnovat i nadále?

JK: Můžeme tuto otázku vynechat, prosím?

MJ: Dělal jsem box, ale jestli ho budu dělat i v Česku, nevím. Myslím si, že ne.

Co pro vás zatím bylo po příjezdu do Česka nejtěžší?

JK: Nejtěžší bylo nechat část rodiny na Ukrajině. Nechat tam vše, co jsem měla tak ráda. Bylo těžké přizpůsobit se tomuto novému životu. Ze začátku bylo náročné s někým mluvit přes jazykový, ale také emocionální bariéru.

MJ: Nejtěžší bylo, jak jsem nikomu nerozuměla.

Čím se liší váš život na Ukrajině a tady?

JK: Na Ukrajině jsem měla své sny, cíle, ke kterým jsem směřovala. Nemohla jsem si představit život bez svých přátel, které jsem znala celý svůj život. Teď si vážím každého dne, který můžu být se svými blízkými.

MJ: Nemám tu své kamarády, na kterých mi tak záležel!

S čím máte ve škole největší problém?

JK: Někdy mi nejdou předměty nebo nějaké věci, které mi na Ukrajině normálně šly. Zdají se najednou těžší. Ale jsem ráda za to, že se učitelé opravdu snaží pomoci.

MJ: Opravdu největší problém mi dělá jazyk.

Vydali jsme se na Madagaskar

Nikolina Nikolaeva Stoichkova (6. C)

Po dvou letech pauzy jsme opět mohli sledovat v kině Radnice další z dílů zeměpisného projektu Adama Lelka.

Každá třída z druhého stupně až na devátáky, kteří ten den absolvovali přijímací zkoušky, zhlédla autorem komentovaný film "Madagaskar - Adamův příběh pradávnej Lemurie". V cestopisném dokumentu jsme viděli zvířata, která žijí na Madagaskaru, madagaskarské tradice, možnosti cestování a mnoho dalších zajímavostí.

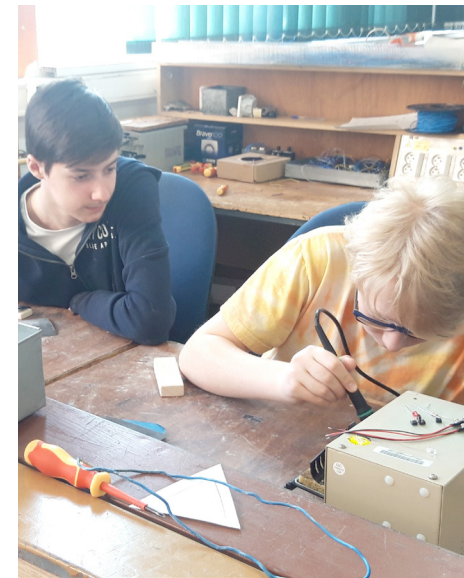
Cestovatel Adam Lelek se v roce 2013 zúčastnil unikátního madagaskarského rituálu famadihana, během něhož dochází k exhumaci nebožtíků.

Na čtvrtém největším ostrově na světě se setkal i s údajně nejošklivějším tvorem planety a prožil nefalšované silniční peklo.

Na konci projekce se mohl každý Adama Lelka zeptat na to, co ho zajímalo. "Malgaši (etnická skupina obyvatel, kteří žijí na Madagaskaru - pozn. redakce) mě překvapili svou dobrosrdečností, nekonečným úsměvem, vtipy, láskou k hudbě i silou jejich rodinných pout," zhodnotil na závěr Adam Lelek.

Na návštěvě v rýnovických dílnách SPŠT

Antonín Ondřej (8. B)

V dubnu a květnu všechny osmé třídy navštívily Střední průmyslovou školu technickou v Rýnovicích. Žáci si tam zkusili například pájení drátů, broušení, lakování a ohýbání plechu aj. Domů si odnesly vlastnoručně vyrobenou malou příruční baterku, která svítí ne-

jen klasicky bíle, ale i červeně, nebo si vyrobili praktický držák na mobil.

Celým našim projektovým dnem nás prováděli nejen zdejší učitelé, ale i zruční studenti. Postarali se o nás hezky, a dokonce nám připravili výbornou svačinu. Nakonec nás autobus, který nás vezl i tam, odvezl zpět do školy.